

*KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS*

SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS

**MOKINIŲ IR VAIKŲ, UGDOMŲ PAGAL IKIMOKYKLINIO
IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMAS,
SVEIKATOS POKYČIAI
(2016–2019 m.)**

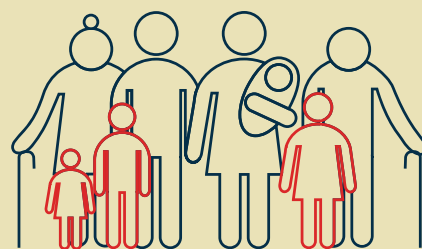
TURINYS

1. VAIKŲ DEMOGRAFIJA	1
2. SOCIALINĖ RIZIKA	3
3. MOKINIŲ SVEIKATOS POKYČIAI	4
3.1. Mokinių profilaktinis patikrinimas	4
3.2. Vaikų dalyvavimas ugdymo veikloje be apribojimų	5
3.3. Vaikų kūno masės indekso vertinimas	5
3.4. Vaikų ligotumas ir sergamumas pagal ligų grupes	7
3.5. Vaikų dantų ir žandikaulio būklė	10
4. VAIKŲ, UGDOMŲ PAGAL IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDymo PROGRAMAS, SVEIKATOS POKYČIAI	14
4.1. Vaikų profilaktinis patikrinimas	14
4.2. Vaikų sveikatos sutrikimai	14
4.3. Vaikų dantų ir žandikaulių būklė	15
APIBENDRINIMAS	16

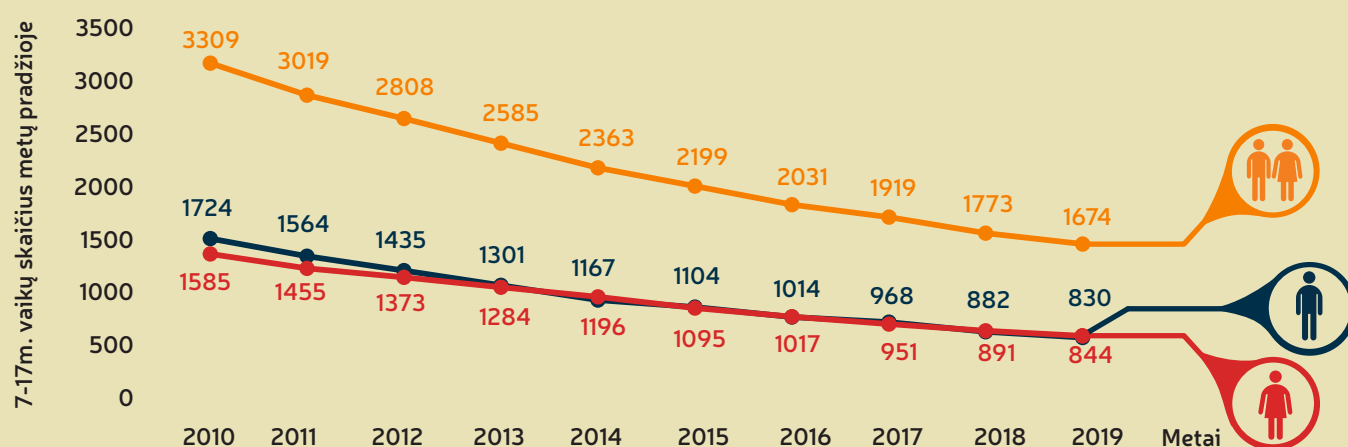
1. VAIKŲ DEMOGRAFIJA

2019 METŲ PRADŽIOJE 7–17 METŲ VAIKAI SUDARĖ

10,1 % VISŲ SKUODO RAJONO GYVENTOJŲ
(1674 mokyklinio amžiaus vaikai)

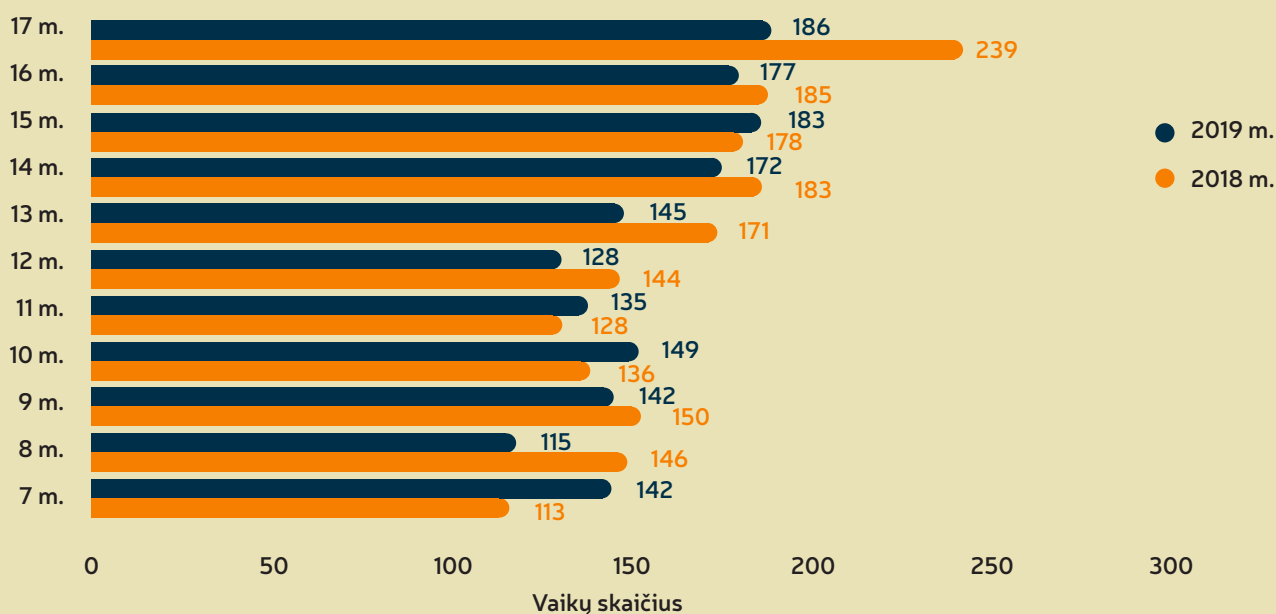
7–17 metų vaikų skaičius Skuodo rajone tolygiai mažėja: 2001 m. pradžioje – 5070 vaikų, o 2019 m. pradžioje – 1674 vaikai. Nuo 2016 m. mokyklinio amžiaus berniukų ir mergaičių pasiskirstymas Skuodo rajone panašus (1 pav.).

1 pav. 7–17 m. amžiaus vaikų skaičius Skuodo rajone

Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

2019 m. pradžioje, lyginant su 2018 m. pradžios duomenimis, vaikų padaugėjo 7 metų, 10 metų, 11 metų ir 15 metų amžiaus grupėse (2 pav.).

2 pav. 7–17 m. amžiaus vaikų skaičius Skuodo rajone 2018–2019 m. pagal amžių

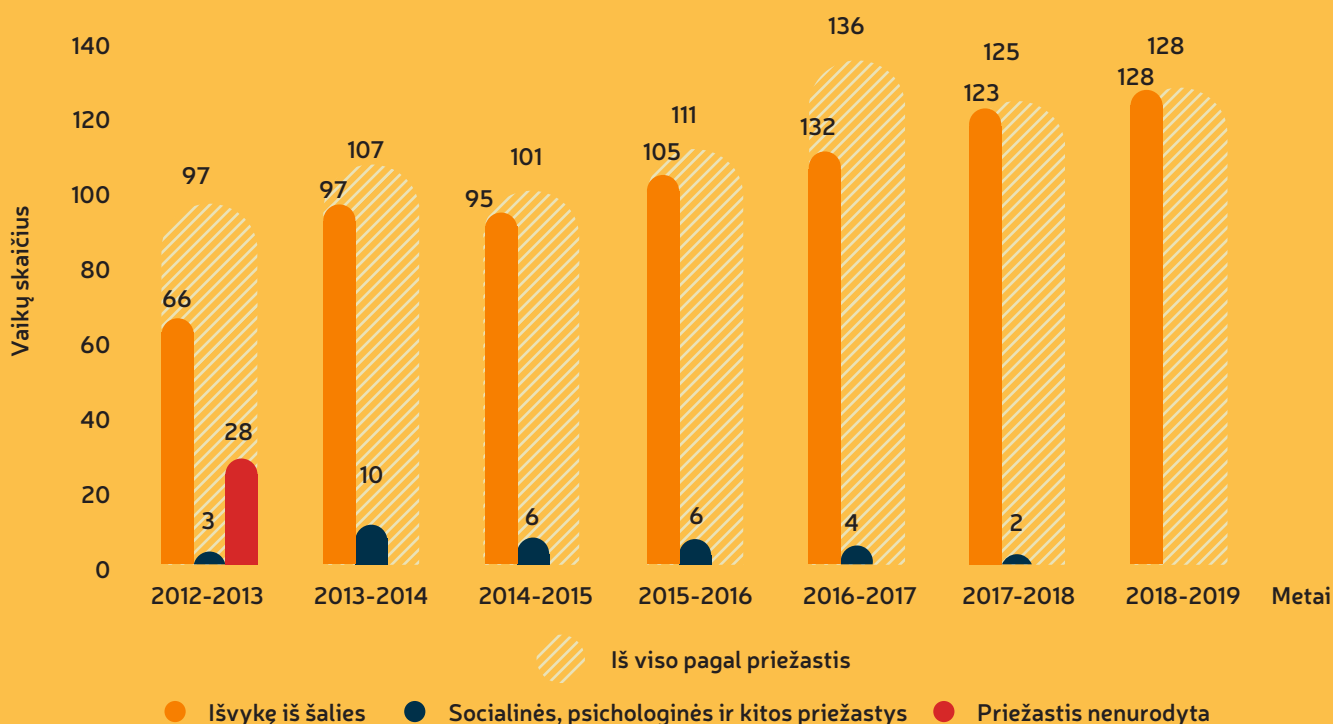
Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

PAGRINDINĖ MOKINIŲ MOKYKLOS NELANKYMO PRIEŽASTIS – IŠVYKIMAS IŠ ŠALIES

Tiek 2018–2019 m., tiek 2017–2018 m., 7–15 m. vaikų, nesimokančių mokykloje, skaičius buvo panašus. 2018–2019 mokslo metais 2019 m. sausio 1 d. Skuodo rajone 128 mokyklinio amžiaus vaikai nesimokė mokykloje – visi šie mokiniai buvo išvykę iš šalies (2018 m. sausio 1 d. – 123 vaikai).

Vaikų, nesimokančių mokykloje dėl socialinių, psichologinių ir kitų priežasčių, tolygiai mažėja, ir 2018–2019 mokslo metais nebuvo vaikų, kurie nesimokė dėl socialinių, psichologinių ir kitų priežasčių (3 pav.).

3 pav. 7–15 m. amžiaus vaikai, kurie nesimoko mokykloje, Skuodo rajone

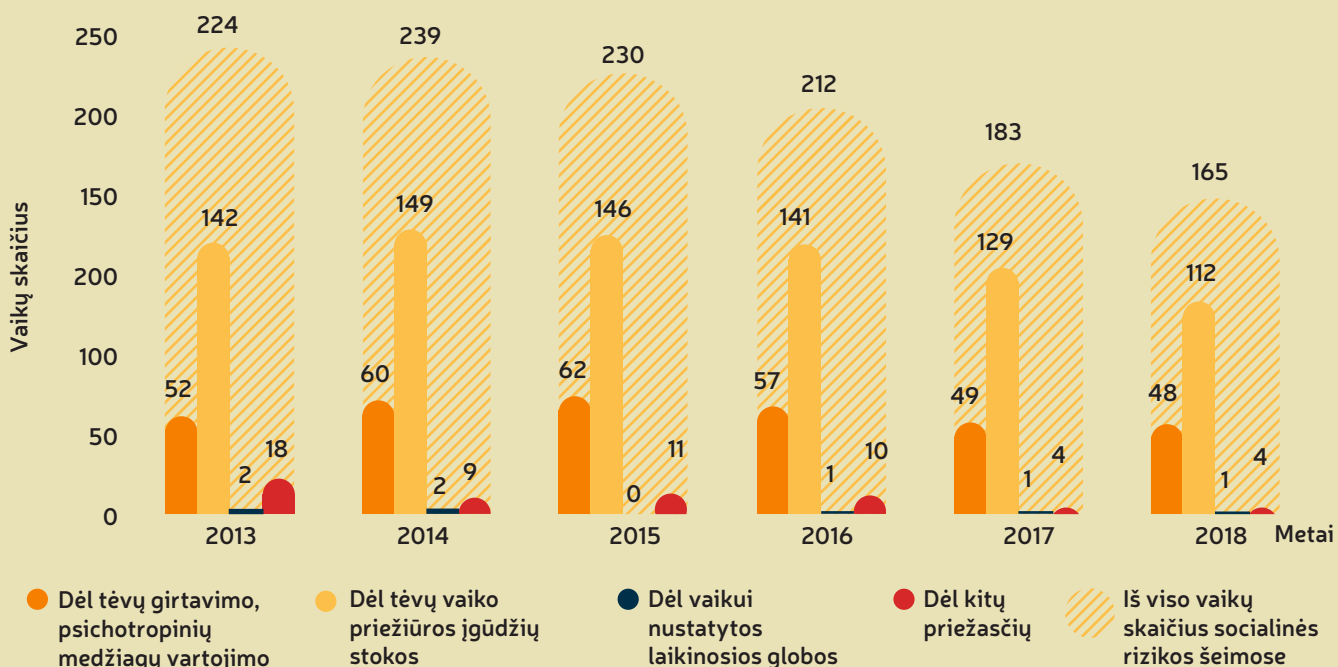
Šaltiniai: Švietimo informacinių technologijų centras, Lietuvos statistikos departamentas

2. SOCIALINĖ RIZIKA

VAIKAI SOCIALINĖS RIZIKOS ŠEIMOSE AUGA DAUGIAUSIA DĖL TĖVŲ GIRTAVIMO, PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO IR DĖL VAIKO PRIEŽIŪROS ĮGŪDŽIŲ STOKOS

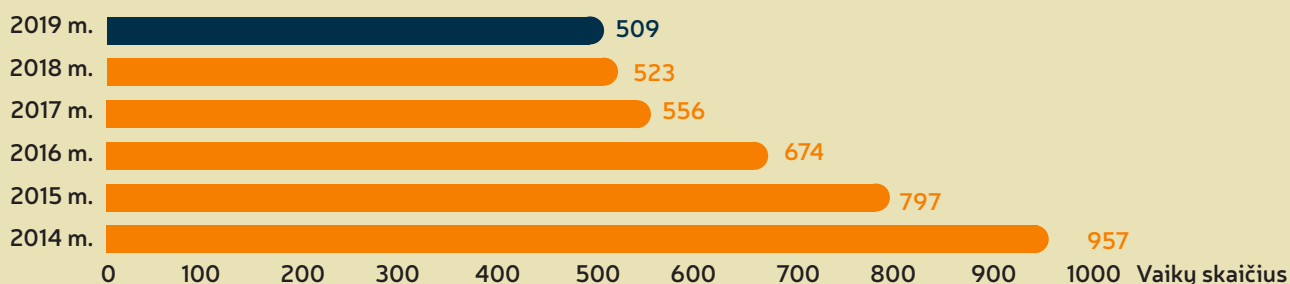
Nuo 2011 m. vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose sumažėjo 40,9 proc., 2018 m. pabaigoje socialinės rizikos šeimose augo 165 vaikai. 2018 m. pabaigoje 112 vaikų augo socialinės rizikos šeimose dėl tėvų vaiko priežiūros įgūdžių stokos, 48 vaikai – dėl tėvų girtavimo, psichotropinių medžiagų vartojimo, 4 vaikai – dėl kitų priežasčių, 1 vaikas – dėl laikinosios globos skyrimo. Nuo 2014 m. vaikų, kurie auga socialinės rizikos šeimose dėl tėvų vaiko priežiūros įgūdžių stokos, tolygiai mažėja (4 pav.).

4 pav. Vaikų socialinės rizikos šeimose Skuodo rajone skaičius metų pabaigoje pagal priežastis

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

Mokiniai, gaunantys nemokamą maitinimą mokyklose – tai vaikai iš šeimų su mažomis pajamomis. Jie priskirtini rizikos sveikatai grupei. Nuo 2009 m. Skuodo rajone nemokamai maitinamų mokinių skaičius tolygiai mažėja. 2019 m. ugdymo įstaigose buvo nemokamai maitinami 509 mokiniai (5 pav.).

5 pav. Nemokamai maitinamų mokinių skaičius mokyklose Skuodo rajone

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

3. MOKINIŲ SVEIKATOS POKYČIAI

3.1. Mokinių profilaktinis patikrinimas

Pagal 2018 m. rugpjūčio 13 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymo Nr. V-905 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimą, mokyklos vadovas turi užtikrinti, kad mokiniai iki 18 metų ugdymo procese dalyvautų tik pasitikrinę sveikatą. Šio punkto nuostatos netaikomos ligoninių mokykloms.

Vaikų ir pilnamečių mokinių sveikatos profilaktinis patikrinimas vyksta vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. gegužės 14 d. įsakymo Nr. V-566 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymo Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ pakeitimu. Apraše nustatyto profilaktinio vaikų ir pilnamečių mokinių sveikatos tikrinimo tikslas – išaiškinti ir koreguoti rizikos sveikatai veiksnius, nustatyti, ar tikrinamo asmens sveikatos būklė atitinka jo augimo ir brendimo pagal amžių ir lytį normatyvus, ar dėl sveikatos būklės jis gali lankyti švietimo įstaigą ir pan.

Šeimos ar vaikų ligų gydytojas bei gydytojas odontologas, atlikęs profilaktinį vaiko sveikatos patikrinimą, jo rezultatus įrašo į Vaiko sveikatos pažymėjimą (statistinės apskaitos forma Nr. 027-1/a), kurio duomenys yra kaupiami

Higienos instituto Vaikų sveikatos stebėsenos informacinėje sistemoje. Nuo 2018 m. birželio mėnesio gydytojai pildo elektroninį Vaiko sveikatos pažymėjimą, duomenis suvesdami į Elektroninę sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinę sistemą (toliau – ESPBI IS). Nuo 2020 m. gegužės 1 d. statistinės apskaitos forma Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ yra keičiama ir tampa elektronine statistinės apskaitos forma Nr. E027-1 „Mokinio sveikatos pažymėjimas“. Pastaroji bus pildoma tik elektroniniu būdu visiems mokyklas lankantiems vaikams ir pilnamečiams mokiniams. Iki šiol profilaktinė sveikatos patikra buvo privaloma mokyklas lankantiems vaikams iki jų pilnametystės. Atlikus privalomąjį profilaktinį sveikatos patikrinimą, užpildyta forma galioja 1 metus nuo užpildymo dienos.

Lietuvos ugdymo įstaigose paslaugas teikia visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, kurių viena iš pagrindinių funkcijų yra remiantis statistinės apskaitos formos Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ duomenimis, kaupiamais Vaikų sveikatos stebėsenos informacinėje sistemoje, analizuoti ir vertinti mokinių sveikatos rodiklius ir veiksnius, darančius įtaką vaikų sveikatai, užtikrinti gydytojų rekomendacijų įgyvendinimą mokykloje, sudarant mokiniui kuo palankesnes sąlygas dalyvauti ugdymo veikloje.

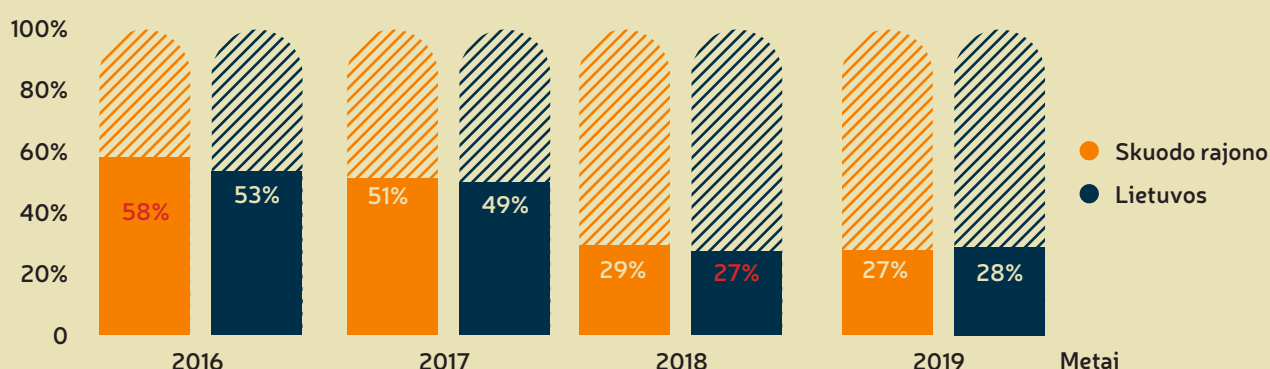

3.2. Vaikų dalyvavimas ugdymo veikloje be apribojimų

KAS TREČIAS VAIKAS UGDYMO ĮSTAIGOS PROCESE DALYVAUJA BE JOKIŲ APRIBOJIMŲ

2019 metais 27,1 proc. 7–17 m. amžiaus Skuodo rajono mokinių dalyvavo ugdymo veikloje be jokių apribojimų, įskaitant kūno kultūros ugdymą. Panašus procentas ir Lietuvoje – 28,1 proc. Nuo 2016 m. Skuodo rajono mokinių, galinčių dalyvauti ugdymo veikloje be jokių apribojimų, mažėja (6 pav.).

6 pav. 7–17 m. amžiaus vaikų, galinčių dalyvauti ugdymo veikloje be jokių apribojimų, įskaitant kūno kultūros ugdymą, dalis (proc.)

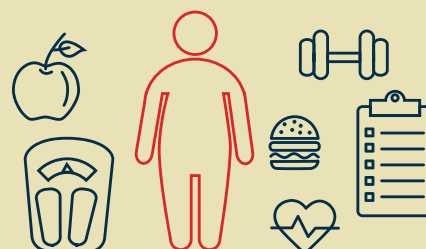
Šaltiniai: sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a, Skuodo r. sav. besimokančių vaikų sveikatos rodiklių suvestinės (2019 m. suformuota 2020-03-25), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

Pastabos:

Skuodo rajono rodiklio reikšmė statistiškai reikšmingai **didesnė**, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

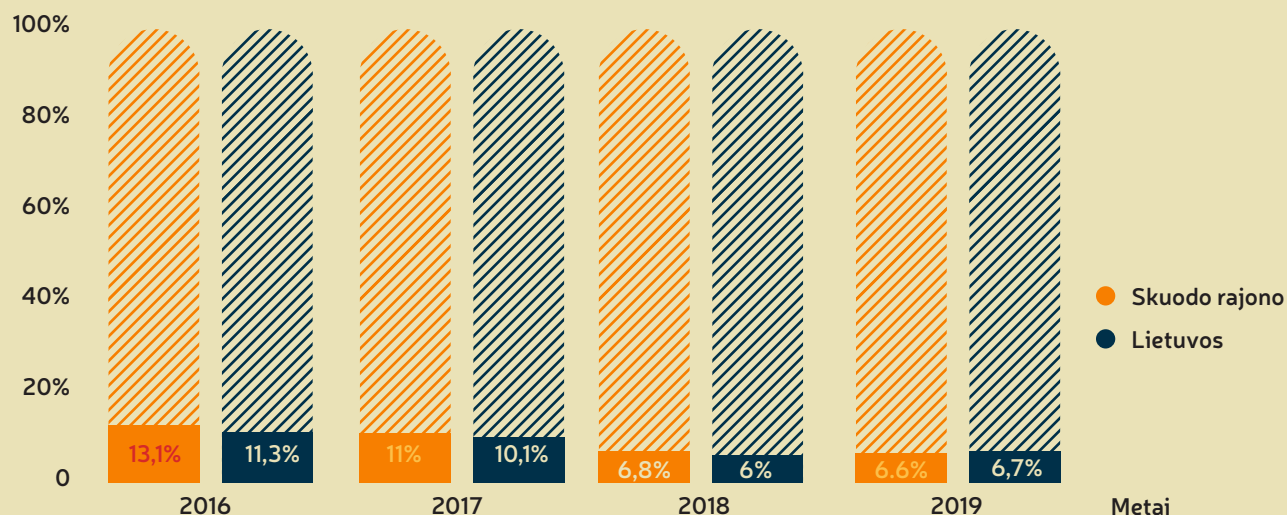
3.3. Vaikų kūno masės indekso vertinimas

6,6% 7–17 METŲ AMŽIAUS VAIKŲ TURI PER DIDELĮ KŪNO MASĖS INDEKSĄ

2019 m. 6,6 proc. 7–17 m. amžiaus Skuodo rajono mokinių turėjo per didelį kūno masės indeksą, Lietuvoje tiek pat – 6,7 proc. 2019 m., lyginant su 2018 m., vaikų, kurie turi per didelį kūno masės indeksą, pasiskirstymas nepakito (7 pav.).

2019 m. 18,3 proc. vaikų buvo normalaus kūno svorio. 2019 m., lyginant su 2016 m., vaikų, kurie turėjo per mažą svorį, padaugėjo, o turinčių normalų svorį – sumažėjo (8 pav.).

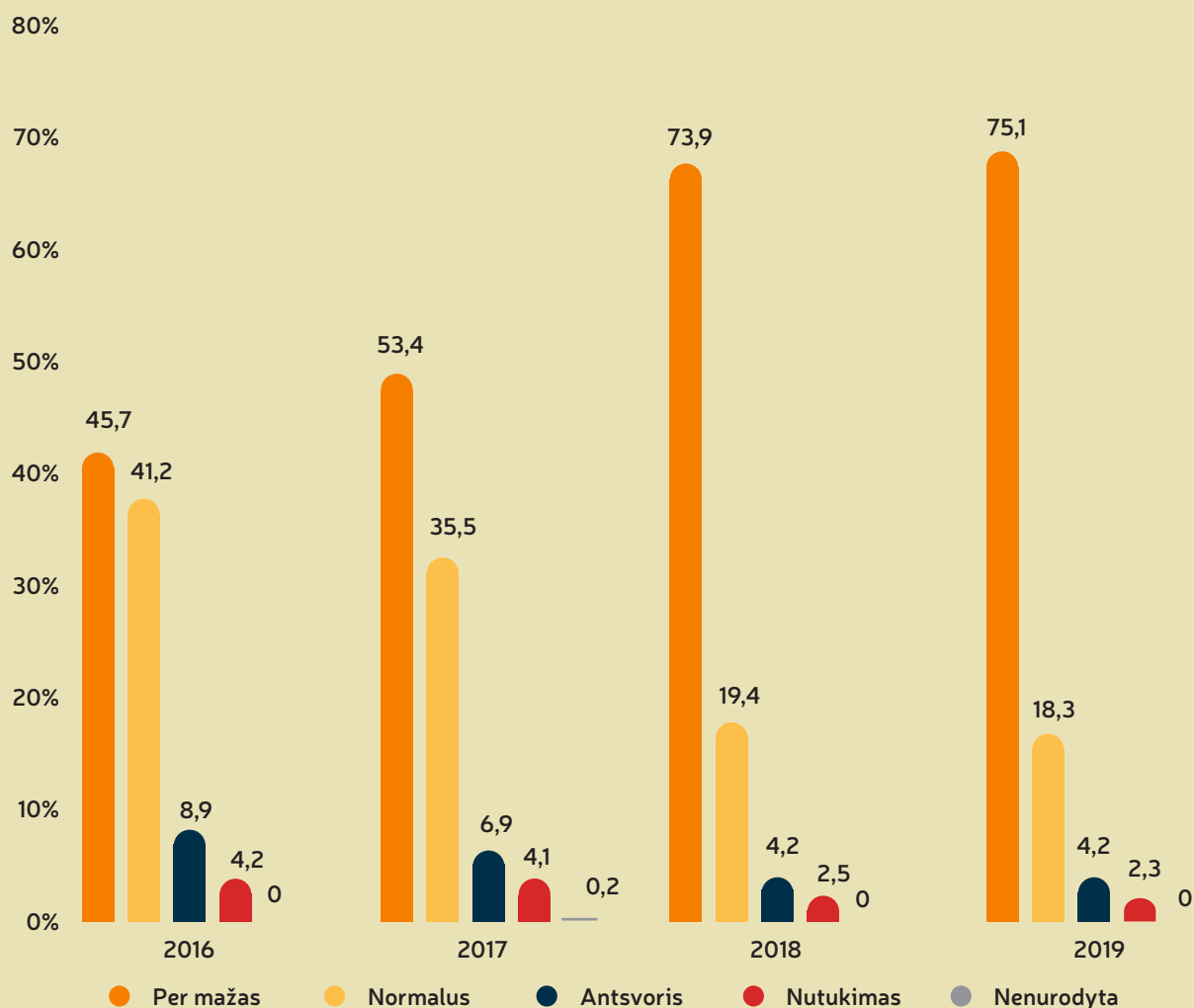

7 pav. 7–17 m. amžiaus vaikų, turinčių per didelį KMI, dalis (proc.)

Šaltiniai: sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a), Skuodo r. sav. besimokančių vaikų sveikatos rodiklių suvestinės (2019 m. suformuota 2020-03-25), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

Pastaba:

Skuodo rajono rodiklio reikšmė statistiškai reikšmingai **didesnė**, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

8 pav. 7–17 m. amžiaus vaikų kūno masės vertinimas Skuodo rajone (proc.)

Šaltiniai: sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a), Skuodo r. sav. besimokančių vaikų sveikatos rodiklių suvestinės (2019 m. suformuota 2020-03-25), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

3.4. Vaikų ligotumas ir sergamumas pagal ligų grupes

DAUGIAUSIAI 7–17 METŲ AMŽIAUS SERGANČIŲ VAIKŲ SUDARO VAIKAI, KURIE SERGA KVĖPAVIMO IR VIRŠKINIMO SISTEMŲ LIGOMIS

LIGOTUMAS KVĖPAVIMO SISTEMOS LIGOMIS

2019 m. ligotumo kvėpavimo sistemos ligomis atvejų Skuodo rajone statistiškai reikšmingai buvo mažiau nei Lietuvoje (456,4 atvejai 1000-iui vaikų ir 512,5 atvejai 1000-iui vaikų). 2019 m. 685 vaikai sirgo kvėpavimo sistemos ligomis. 2019 m., palyginus su 2018 m., Skuodo rajone ligotumas kvėpavimo sistemos ligomis statistiškai reikšmingai sumažėjo.

LIGOTUMAS VIRŠKINIMO SISTEMOS LIGOMIS

2019 m. ligotumas virškinimo sistemos ligomis Skuodo rajone buvo statistiškai reikšmingai didesnis nei Lietuvoje (334,4 atvejai 1000-iui vaikų ir 283 atvejai 1000-iui vaikų). 2019 m. 502 vaikai sirgo virškinimo sistemos ligomis. Palyginus su 2018 m., Skuodo rajone ligotumas virškinimo sistemos ligomis nežymiai sumažėjo.

LIGOTUMAS AKIES IR JOS PRIEDINIŲ ORGANŲ LIGOMIS

2019 m. ligotumas akies ir jos priedinių organų ligomis Skuodo rajone buvo statistiškai reikšmingai mažesnis nei Lietuvoje (122,6 atvejai 1000-iui vaikų ir 280,8 atvejai 1000-iui vaikų). 2019 m. 184 vaikai sirgo akies ir jos priedinių organų ligomis. Palyginus su 2018 m., Skuodo rajone ligotumas akies ir jos priedinių organų ligomis nepakito.

LIGOTUMAS JUNGIAMOJO AUDINIO IR RAUMENŲ SISTEMOS LIGOMIS

2019 m. ligotumas jungiamojo audinio ir raumenų sistemos ligomis Skuodo rajone buvo statistiškai reikšmingai mažesnis nei Lietuvoje (64,6 atvejai 1000-iui vaikų ir 123,8 atvejai 1000-iui vaikų). 2019 m. 97 vaikai sirgo jungiamojo audinio ir raumenų sistemos ligomis. 2019 m., palyginus su 2018 m., Skuodo rajone ligotumas jungiamojo audinio ir raumenų sistemos ligomis nepakito.

LIGOTUMAS ODOS IR POODŽIO LIGOMIS

2019 m. ligotumas odos ir poodžio ligomis Skuodo rajone buvo statistiškai reikšmingai mažesnis nei Lietuvoje (57,3 atvejai 1000-iui vaikų ir 100,1 atvejai 1000-iui vaikų). 2019 m. 86 vaikai sirgo odos ir poodžio ligomis. 2019 m., palyginus su 2018 m., Skuodo rajone ligotumas odos ir poodžio ligomis sumažėjo.

LIGOTUMAS PSICHIKOS IR ELGESIO SUTRIKIMAIS

2019 m. ligotumas psichikos ir elgesio sutrikimais Skuodo rajone buvo statistiškai reikšmingai mažesnis nei Lietuvoje (48 atvejai 1000-iui vaikų ir 60,9 atvejai 1000-iui vaikų). 2019 m. 72 vaikai sirgo psichikos ir elgesio sutrikimais. 2019 m., palyginus su 2018 m., Skuodo rajone ligotumas psichikos ir elgesio sutrikimais sumažėjo.

LIGOTUMAS AUSIES IR SPENINĖS ATAUGOS LIGOMIS

2019 m. ligotumas ausies ir speninės ataugos ligomis Skuodo rajone buvo statistiškai reikšmingai mažesnis nei Lietuvoje (44 atvejai 1000-iui vaikų ir 56,6 atvejai 1000-iui vaikų). 2019 m. 66 vaikai sirgo ausies ir speninės ataugos ligomis. Palyginus su 2018 metais, ligotumas ausies ir speninės ataugos ligomis nežymiai padidėjo.

LIGOTUMAS LYTINĖMIS IR ŠLAPIMO SISTEMOS LIGOMIS

2019 m. Skuodo rajone ligotumas lytinėmis ir šlapimo sistemos ligomis sudarė 42 atvejus 1000-iui vaikų, Lietuvoje – 38,7 atvejus 1000-iui vaikų. Statistiškai reikšmingų skirtumų tarp Skuodo rajono ir Lietuvos rodiklio reikšmės nenustatyta. 2019 m. 63 vaikai sirgo lytinėmis ir šlapimo sistemos ligomis. 2019 m., palyginus su 2018 m., Skuodo rajone ligotumas lytinėmis ir šlapimo sistemos nepakito.

LIGOTUMAS KRAUJOTAKOS SISTEMOS LIGOMIS

2019 m. Skuodo rajone ligotumas kraujotakos sistemos ligomis sudarė 35,3 atvejus 1000-iui vaikų, Lietuvoje – 40,2 atvejus 1000-iui vaikų. Statistiškai reikšmingų skirtumų tarp Skuodo rajono ir Lietuvos rodiklio reikšmės nenustatyta. 2019 m. 53 vaikai sirgo kraujotakos sistemos ligomis. Palyginus su 2018 metais, ligotumas kraujotakos sistemos ligomis sumažėjo.

LIGOTUMAS NERVŲ SISTEMOS LIGOMIS

2019 m. Skuodo rajone ligotumas nervų sistemos ligomis sudarė 36,6 atvejus 1000-iui vaikų, Lietuvoje – 36,3 atvejus 1000-iui vaikų. Statistiškai reikšmingų skirtumų tarp Skuodo rajono ir Lietuvos rodiklio reikšmės nenustatyta. 2019 m. 55 vaikai sirgo nervų sistemos ligomis. Palyginus su 2018 metais, ligotumas nervų sistemos ligomis sumažėjo.

LIGOTUMAS ENDOKRININĖMIS IR MEDŽIAGŲ APYKAITOS LIGOMIS

2019 m. ligotumas endokrininėmis ir medžiagų apykaitos ligomis Skuodo rajone buvo statistiškai reikšmingai mažesnis nei Lietuvoje (34 atvejai 1000-iui vaikų ir 81,4 atvejai 1000-iui vaikų). 2019 m. 51 vaikas sirgo endokrininėmis ir medžiagų apykaitos ligomis. Palyginus su 2018 m., Skuodo rajone ligotumas endokrininėmis ir medžiagų apykaitos ligomis statistiškai reikšmingai sumažėjo.

LIGOTUMAS KRAUJO IR KRAUJODAROS ORGANŲ LIGOMIS BEI TAM TIKRAIS SUTRIKIM AIS, SUSIJUSIAIS SU IMUNINIAIS MECHANIZMAIS

2019 m. Skuodo rajone ligotumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis bei tam tikrais sutrikimais, susijusiais su imuniniais mechanizmais, sudarė 9,3 atvejus 1000-iui vaikų, Lietuvoje – 11,9 atvejus 1000-iui vaikų. Statistiškai reikšmingų skirtumų tarp Skuodo rajono ir Lietuvos rodiklio reikšmės nenustatyta. 2019 m. 14 vaikų sirgo kraujo ir kraujodaros organų ligomis bei tam tikrais sutrikimais, susijusiais su imuniniais mechanizmais. 2019 m., palyginus su 2018 m., Skuodo rajone ligotumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis bei tam tikrais sutrikimais, susijusiais su imuniniais mechanizmais, nepakito (1 lentelė).

1 lentelė. 7–17 m. amžiaus vaikų ligotumas pagal ligų grupes Skuodo rajone 2019 m. (proc.)

Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Min	Max	Rodiklio reikšmė Lietuvoje	Vaizdavimas Min Max	Pokytis nuo praėjusių metų
Ligotumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis bei tam tikrais sutrikimais, susijusiais su imuniniais mechanizmais (D50–D89)(1000 vaikų)	14	9.33	4.00	21.10	11.89		-4.99%
Ligotumas endokrininėmis ir medžiagų apykaitos ligomis (E00–E90)(1000 vaikų)	51	33.98	14.93	42.76	81.38		-16.26%
Ligotumas psichikos ir elgesio sutrikimais (F00–F99)(1000 vaikų)	72	47.97	23.03	64.06	60.87		-14.77%
Ligotumas nervų sistemos ligomis (G00–G99)(1000 vaikų)	55	36.64	33.76	44.78	36.26		+14.25%
Ligotumas akies ir jos priedinių organų ligomis (H00–H59)(1000 vaikų)	184	122.58	63.49	194.03	280.83		+0.16%
Ligotumas ausies ir speninės ataugos ligomis (H60–H95)(1000 vaikų)	66	43.97	28.00	59.70	56.61		+19.97%
Ligotumas kraujotakos sistemos ligomis (I00–I99)(1000 vaikų)	53	35.31	24.00	55.92	40.20		-25.06%
Ligotumas kvėpavimo sistemos ligomis (J00–J99)(1000 vaikų)	685	456.36	317.46	611.94	512.48		-16.99%
Ligotumas virškinimo sistemos ligomis (K00–K93)(1000 vaikų)	502	334.44	179.10	387.90	283.00		+2.82%
Ligotumas odos ir poodžio ligomis (L00–L99)(1000 vaikų)	86	57.30	15.87	109.70	100.12		-6.86%
Ligotumas jungiamojo audinio ir raumenų sistemos ligomis (M00–M99)(1000 vaikų)	97	64.62	15.87	109.70	123.77		+3.94%
Ligotumas lytinėmis ir šlapimo sistemų ligomis (N00–N99)(1000 vaikų)	63	41.97	14.93	71.73	38.71		+5.14%
Susižalojimų, apsinuodijimų ir tam tikrų išorinių poveikių padarinių skaičius (S00–T98)(1000 vaikų)	183	121.92	89.55	194.09	197.82		-9.12%
Mirtingumas dėl išorinių priežasčių (V00–Y89)(100 000 vaikų)	-	-	-	-	1.00	-	-

Šaltiniai: Privalomojo sveikatos draudimo informacinė sistema „Sveidra“, Skuodo r. sav. besimokančių vaikų sveikatos rodiklių suvestinės (2019 m. suformuota 2020-03-25), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

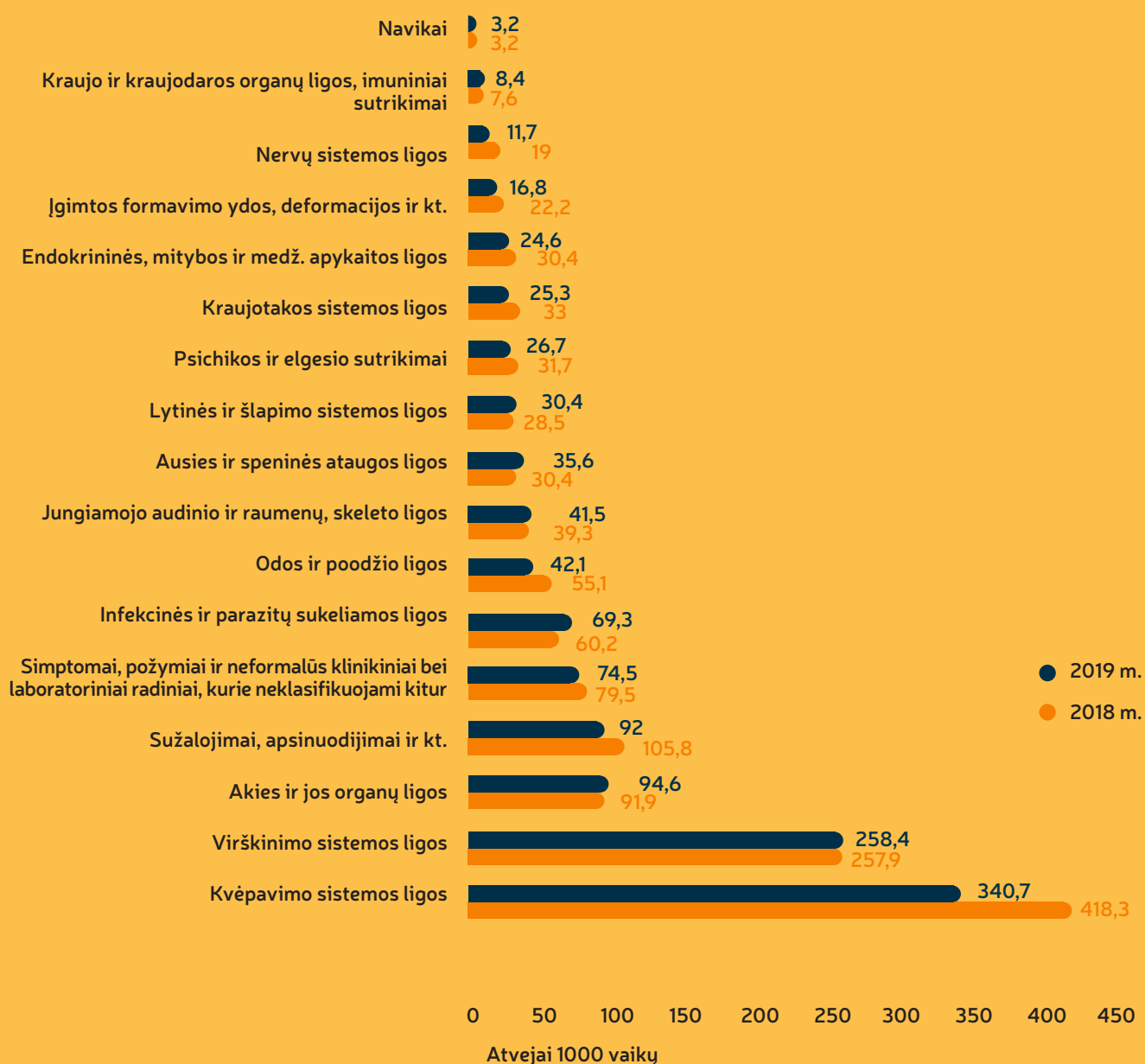
Pastabos: N – absoliutus asmenų skaičius; min – minimali rodiklio skaitinė reikšmė savivaldybės mokyklose; max – maksimali rodiklio skaitinė reikšmė savivaldybės mokyklose; pokytis – pateikiama skaitinė savivaldybės rodiklio pokyčio reikšmė, kuri vaizduojama su „+“ ženklu, jei reikšmė padidėjo, palyginus su praėjusiais metais ir „-“, jei sumažėjo. Rodiklio pokytis bus pateikiamas **rausva** spalva, jei tai reiškia statistiškai reikšmingą rodiklio pokytį, palyginti su praėjusių metų reikšme, ir **juoda**, jei pokytis nebuvo statistiškai reikšmingas, palyginus su praėjusių metų rodiklio reikšme.

● Statistiškai reikšmingai mažesnė rodiklio reikšmė, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

● Rodiklis statistiškai reikšmingai nesiskiria, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

● Statistiškai reikšmingai didesnė rodiklio reikšmė, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

Skuodo rajone didžiausias 7–17 m. vaikų sergamumas yra kvėpavimo sistemos ligomis (2019 m. 340,7 atvejai 1000-iui vaikų, 526 naujai susirgę asmenys). Šioje ligų grupėje didžiausias sergamumas nustatytas ūminėmis viršutinėmis kvėpavimo sistemos ligomis – 2019 m. 340,7 atvejai 1000-iui vaikų (526 naujai susirgę vaikai). Antroje vietoje sergamumo struktūroje – virškinimo sistemos ligos (2019 m. 258,4 atvejai 1000-iui vaikų, 399 naujai susirgę vaikai). Pastarojoje ligų grupėje vyraavo dantų ligos – 2019 m. 239 atvejai 1000-iui vaikų (369 naujai susirgę vaikai). Trečia vieta 7–17 m. vaikų sergamumo struktūroje tenka akies ir jos organų ligoms (2019 m. 94,6 atvejai 1000-iui vaikų, 146 naujai susirgę vaikai), sužalojimams, apsinuodijimams ir tam tikrų išorinių poveikių padariniams (2019 m. 92 atvejai 1000-iui vaikų, 142 naujai susirgę vaikai). Akies ir jos organų ligų grupėje vyraavo hipermetropija (toliaregystė) – 2019 m. 88,1 atvejis 1000-iui vaikų (136 naujai susirgę vaikai). Sužalojimų, apsinuodijimų ir tam tikrų išorinių poveikių padarinių grupėje daugiausia – pečių lanko ir rankos, klubų ir kojų sužalojimai (lūžiai). Mažiausias sergamumas stebimas šiose ligų grupėse: navikai (2019 m. 3,2 atvejai 1000-iui vaikų), kraujo ir kraujodaros organų ligos bei tam tikri sutrikimai, susiję su imuniniais mechanizmais (8,4 atvejai 1000-iui vaikų) (9 pav.).

9 pav. 7–17 m. amžiaus vaikų sergamumas (atvejai/1000 vaikų) 2018 m. ir 2019 m. Skuodo rajone

Šaltiniai: Privalomojo sveikatos draudimo informacinė sistema „Sveidra“, Vaikų sergamumo pagal ligų grupes statistinė ataskaita (2019 m. suformuota 2020-03-26), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

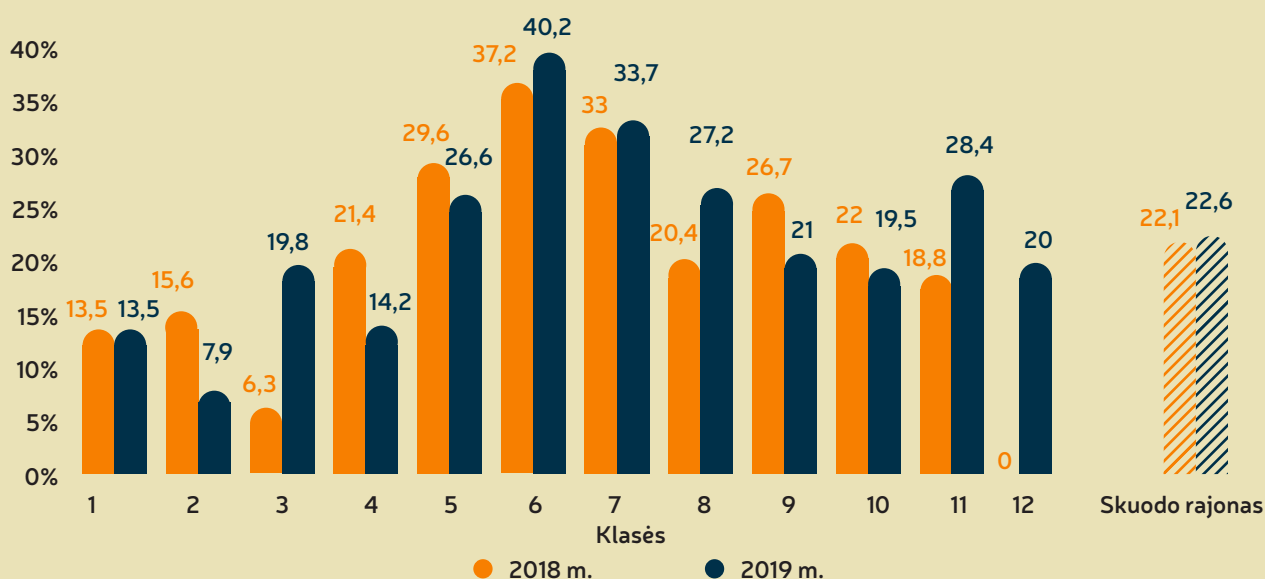
3.5. Vaikų dantų ir žandikaulio būklė

KAS KETVIRTAS

7–17 M. AMŽIAUS VAIKAS TURI SVEIKUS DANTIS

Jeigu vaikui profilaktinio sveikatos patikrinimo metu gydytojas odontologas neranda pažeistų, plombuotų ir dėl ėduonies išrautų dantų – vaiko dantys yra sveiki. 2019 m. 22,6 proc. vaikų turėjo sveikus dantis. Šeštokai turėjo sveikiausius dantis – 40,2 proc. vaikų neturėjo ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų (10 pav.).

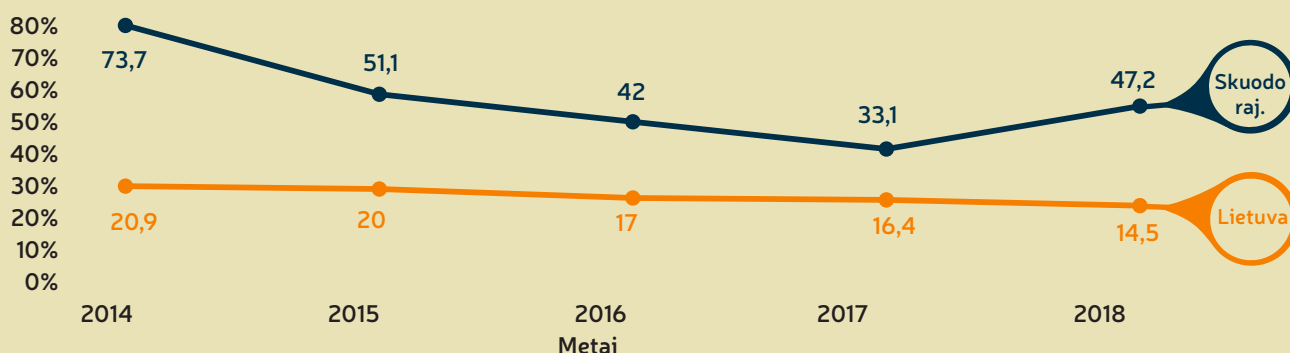
10 pav. 7–17 m. vaikų, neturinčių ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, dalis (vaikų, kurie turi sveikus dantis, skaičius) pagal klases (proc.)

Šaltiniai: sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a), vaikų dantų ir žandikaulių būklės ataskaitos (2019 m. suformuota 2020-03-26), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

Pastaba – dvilyktokų procentinis skaičius didelis dėl mažo absoliutaus skaičiaus.

Pastaba – 2018 m. birželio 1 d. pasikeitus teisės aktams, 2018 m. sumažėjo VSS IS gaunamos informacijos apie odontologų užpildytą II sveikatos pažymėjimo dalį.

2018 m., lyginant su 2017 m., 6–14 m. vaikų dalyvavimas krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje padidėjo nuo 33,1 proc. iki 47,2 proc. (171 vaiku daugiau). Nuo 2014 m. Lietuvoje vaikų dalyvavimas krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje mažėja (11 pav.).

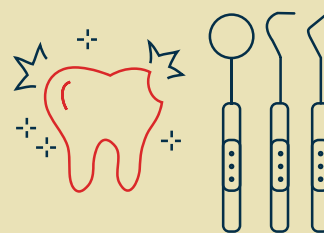
11 pav. 6–14 m. vaikų, kurie dalyvavo krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje, dalis proc.

Šaltinis – Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

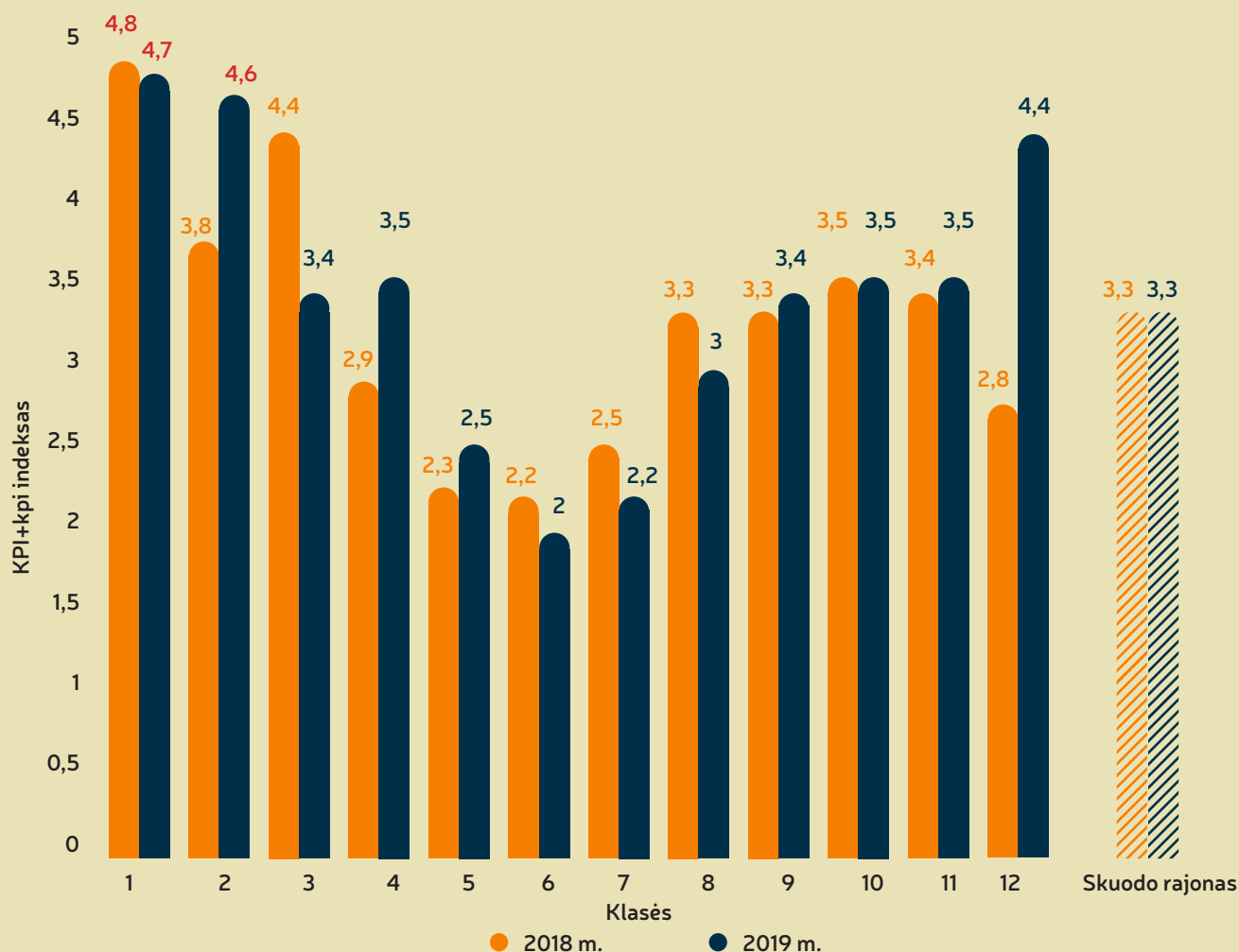
Dantų ėduonies intensyvumo indeksas išreiškiamas kariozinių, plombuotų, dėl karieso išrautų dantų skaičiumi, tenkančiu vienam asmeniui. Jeigu viename dantuje yra ir kariesas, ir plomba, tai intensyvumo indekse toks dantis skaičiuojamas kaip kariozinis dantis. Kuo dantų ėduonies intensyvumo indeksas aukštesnis, tuo vaikų dantų būklė prastesnė.

7–17 M. AMŽIAUS VAIKŲ BENDRAS DANTŲ ĖDUONIES INTENSIVUMO INDEKSAS

YRA VIDUTINIS – 2019 M. SIEKĖ 3,3

Skuodo rajono 7–17 m. mokinių bendras dantų ėduonies intensyvumo indeksas yra vidutinis. Skuodo rajone aukštas bendras mokinių dantų ėduonies intensyvumo indeksas buvo 1–2 klasių mokinių (nuo 4,6 iki 4,7). 1–2 klasių mokinių dantų ėduonies intensyvumo indeksas aukštas dėl pieninių dantų skaičiaus, kurie yra pažeisti ėduonies ir plombavimo skaičiaus (12 pav.).

12 pav. 7–17 m. vaikų bendras dantų ėduonies intensyvumo indeksas (KPI+kpi) pagal klases Skuodo rajone

Šaltiniai: sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a), vaikų dantų ir žandikaulių būklės ataskaitos (2019 m. suformuota 2020-03-26), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

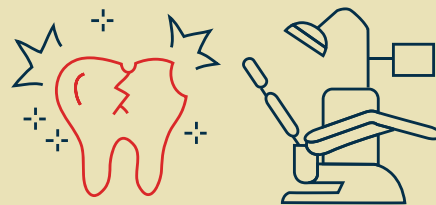
Pastabos:

Reikšmė yra mažesnė nei 1,2, dantų ėduonies intensyvumas apibūdinamas kaip labai žemas; nuo 1,2 iki 2,6 – žemas, nuo 2,7 iki 4,4 – vidutinis; nuo 4,5 iki 6,5 – aukštas ir labai aukštas, kai rodiklis yra didesnis nei 6,5.

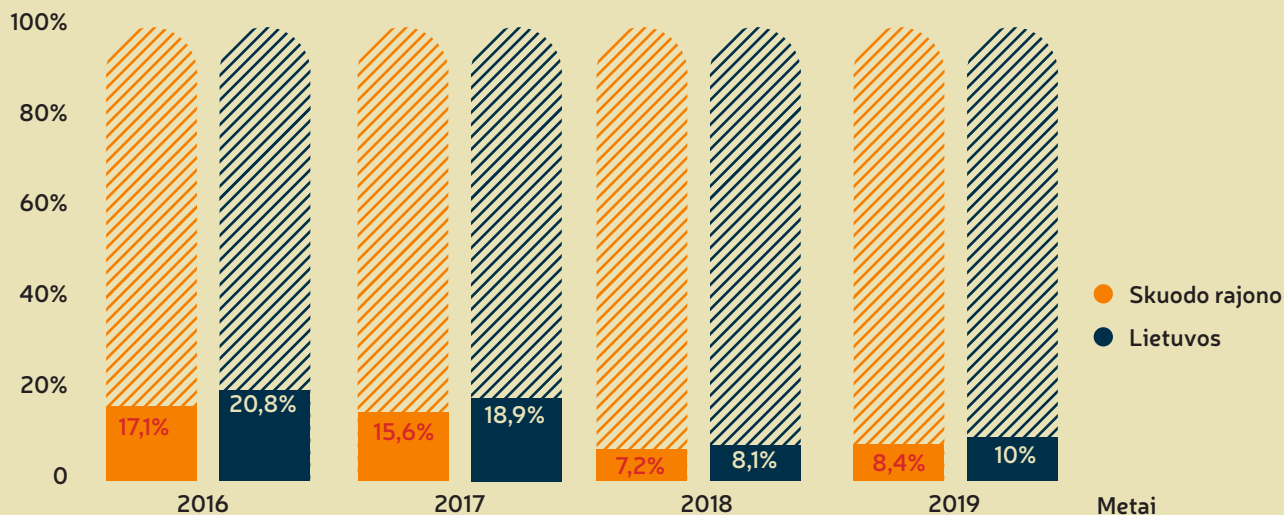
Raudona reikšmė – dantų ėduonies intensyvumo indeksas aukštas arba labai aukštas.

Pastaba – 2018 m. birželio 1 d. pasikeitus teisės aktams, 2018 m. sumažėjo VSS IS gaunamos informacijos apie odontologų užpildytą II sveikatos pažymėjimo dalį.

8,4 % 7–17 M. AMŽIAUS VAIKŲ TURĖJO PER AUKŠTĄ BENDRĄ DANTŲ ĖDUONIES INTENSIVUMO INDEKSĄ

2019 m. 8,4 proc. 7–17 m. amžiaus Skuodo rajono mokinių turėjo per aukštą bendrą dantų ėduonies intensyvumo indeksą, ir tai yra statistiškai reikšmingai mažesnė rodiklio reikšmė, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje – 10,0 proc. (13 pav.).

13 pav. 7–17 m. vaikų, turinčių per aukštą bendrą dantų ėduonies intensyvumo indeksą (KPI+kpi), dalis (proc.)

Šaltiniai: sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a), vaikų dantų ir žandikaulių būklės ataskaitos (2019 m. suformuota 2020-03-26), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

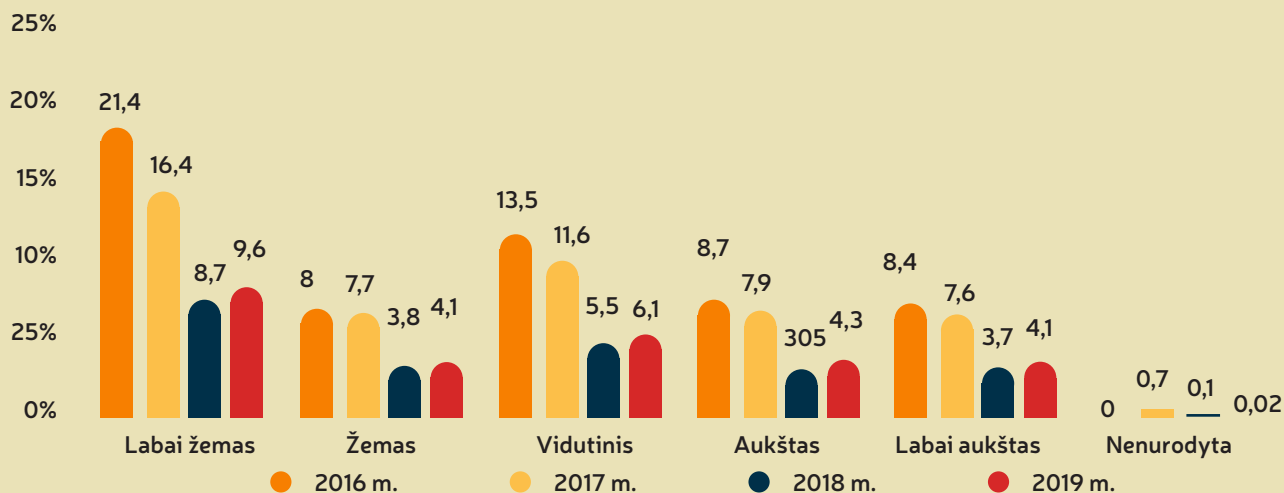
Pastabos:

Skuodo rajono rodiklio reikšmė statistiškai reikšmingai **mažesnė**, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

Per aukštas bendras dantų ėduonies intensyvumo indeksas, kurio reikšmė siekia >4,4.

Pastaba – 2018 m. birželio 1 d. pasikeitus teisės aktams, 2018 m. sumažėjo VSS IS gaunamos informacijos apie odontologų užpildytą II sveikatos pažymėjimo dalį.

2019 m. 9,6 proc. vaikų turėjo labai žemą dantų ėduonies intensyvumo indeksą, 4,1 proc. vaikų – žemą, 6,1 proc. – vidutinį, 4,3 proc. – aukštą, 4,1 proc. – labai aukštą indeksą (14 pav.).

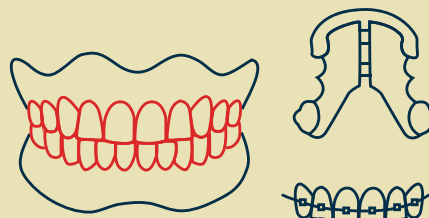

14 pav. 7–17 m. vaikų pasiskirstymas pagal bendrą dantų ėduonies intensyvumo indeksą (KPI+kpi) Skuodo rajone (proc.)

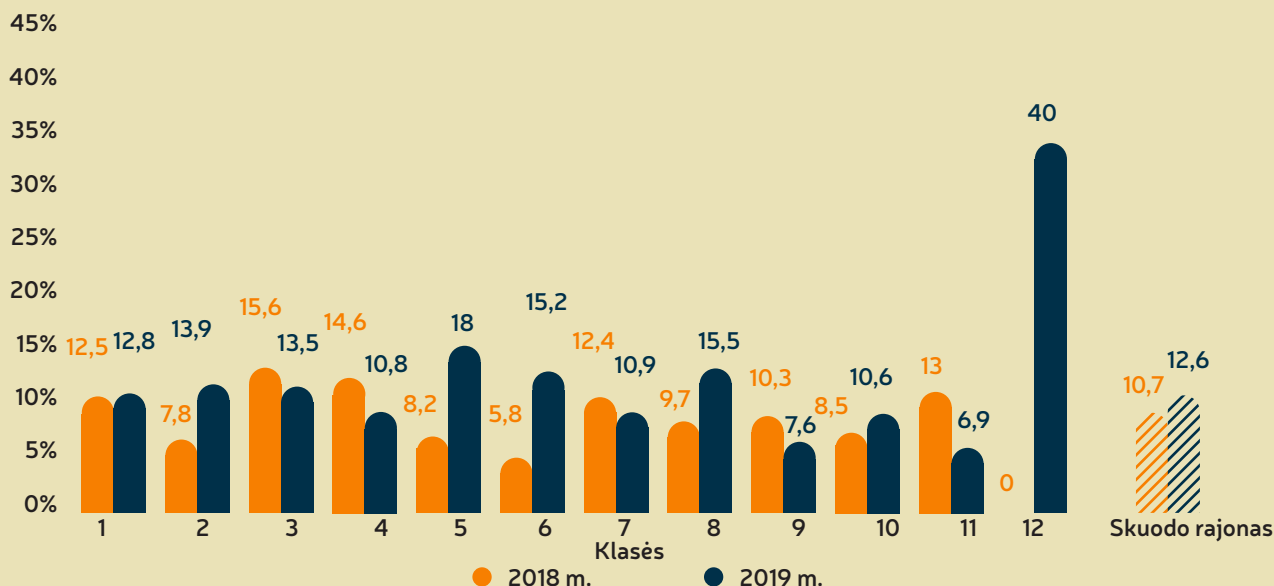
Šaltiniai: sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a), vaikų dantų ir žandikaulių būklės ataskaitos (2019 m. suformuota 2020-03-26), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

Pastaba – 2018 m. birželio 1 d. pasikeitus teisės aktams, 2018 m. sumažėjo VSS IS gaunamos informacijos apie odontologų užpildytą II sveikatos pažymėjimo dalį.

~73 % 7–17 M. AMŽIAUS VAIKŲ NETURĖJO SĄKANDŽIO PATOLOGIJOS

2019 m. 12,6 proc. vaikų turėjo žandikaulio patologiją. Žandikaulio patologiją daugiausiai turėjo penktokai (15 pav.).

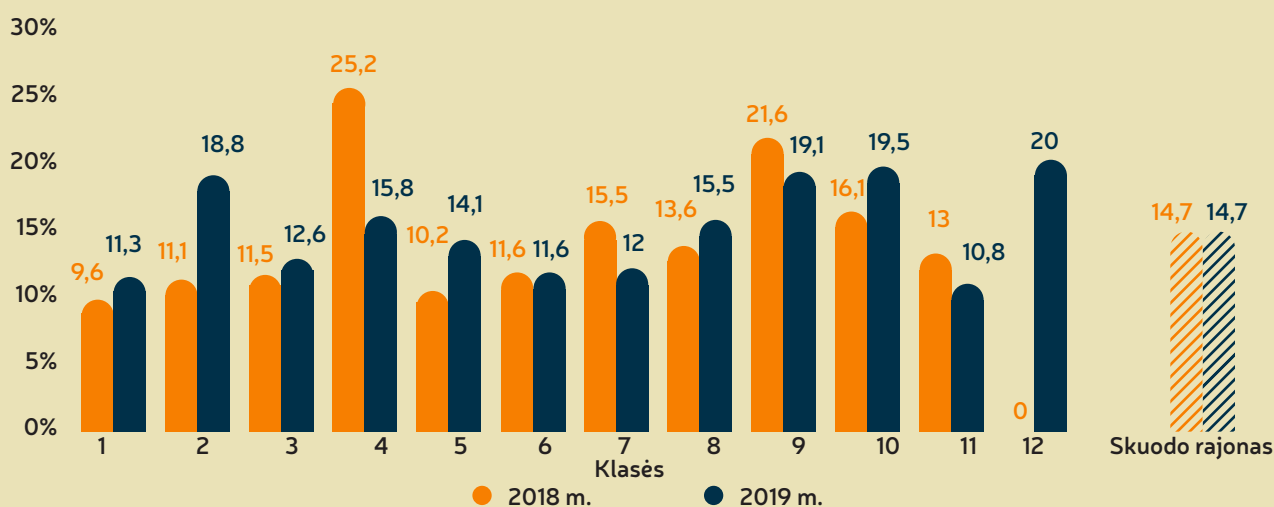
15 pav. 7–17 m. vaikai, turintys žandikaulio patologiją, pagal klases Skuodo rajone (proc.)

Šaltiniai: sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a), vaikų dantų ir žandikaulių būklės ataskaitos (2019 m. suformuota 2020-03-26), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

Pastaba – Dvyliktojų procentinis skaičius yra didelis dėl mažo absoliutaus skaičiaus.

Pastaba – 2018 m. birželio 1 d. pasikeitus teisės aktams, 2018 m. sumažėjo VSS IS gaunamos informacijos apie odontologų užpildytą II sveikatos pažymėjimo dalį.

2019 m. 14,7 proc. vaikų turėjo pavienių dantų sąkandžio patologiją. Pavienių dantų sąkandžio patologiją daugiausiai turėjo dešimtokai (16 pav.).

16 pav. 7–17 m. vaikai, turintys pavienių dantų sąkandžio patologiją, pagal klases Skuodo rajone (proc.)

Šaltiniai: sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a), vaikų dantų ir žandikaulių būklės ataskaitos (2019 m. suformuota 2020-03-26), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

Pastaba – Dvyliktojų procentinis skaičius didelis dėl mažo absoliutaus skaičiaus.

Pastaba – 2018 m. birželio 1 d. pasikeitus teisės aktams, 2018 m. sumažėjo VSS IS gaunamos informacijos apie odontologų užpildytą II sveikatos pažymėjimo dalį.

4. VAIKŲ, UGDOMŲ PAGAL IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMAS, SVEIKATOS POKYČIAI

4.1. Vaikų profilaktinis patikrinimas

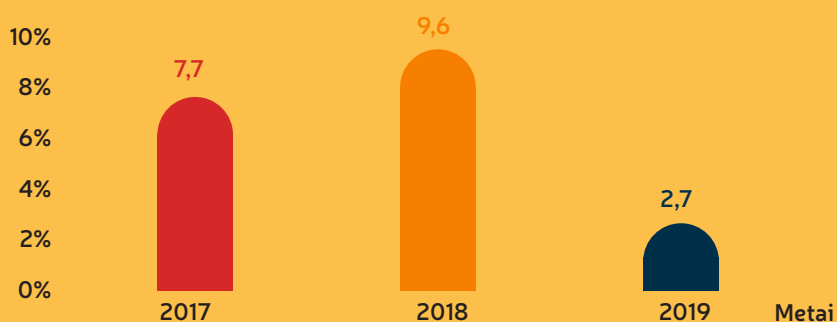
Pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymo Nr. V-313 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimą, švietimo teikėjas, vykdamas ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą, turi užtikrinti, kad vaikai ugdymo procese dalyvautų tik teisės akto [13.5] nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatą.

Vaikų sveikatos profilaktinis patikrinimas vyksta vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“. Apraše nustatyto profilaktinio vaikų ir pilnamečių mokinių sveikatos tikrinimo tikslas – išaiškinti ir koreguoti rizikos sveikatai veiksnius, nustatyti, ar tikrinamo asmens sveikatos būklė atitinka jo augimo ir brendimo pagal amžių ir lytį normatyvus, ar dėl sveikatos būklės jis gali lankyti švietimo įstaigą ir pan.

4.2. Vaikų sveikatos sutrikimai

REGOS SUTRIKIMAI

Skuodo rajone 2,7 proc. vaikų, kurie ugdomi pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo programą, diagnozuoti regos sutrikimai. 2019 m., lyginant su 2018 m., vaikų, turinčių regos sutrikimų, sumažėjo (2019 m. – 13 sutrikimų, 2018 m. – 46 sutrikimai) (17 pav.).

17 pav. Vaikų, kuriems diagnozuoti regos sutrikimai, dalis Skuodo rajone (proc.)
Šaltinis – Sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a)

LAIKYSENOS SUTRIKIMAI

2019 m. Skuodo rajone nebuvo laikysenos sutrikimų įrašų profilaktinio patikrinimo metu. 2018 m. vienam vaikui buvo diagnozuotas laikysenos sutrikimas. 2019 m. vienam vaikui buvo diagnozuota skoliozė, 2018 m. – 2 vaikams (18 pav.).

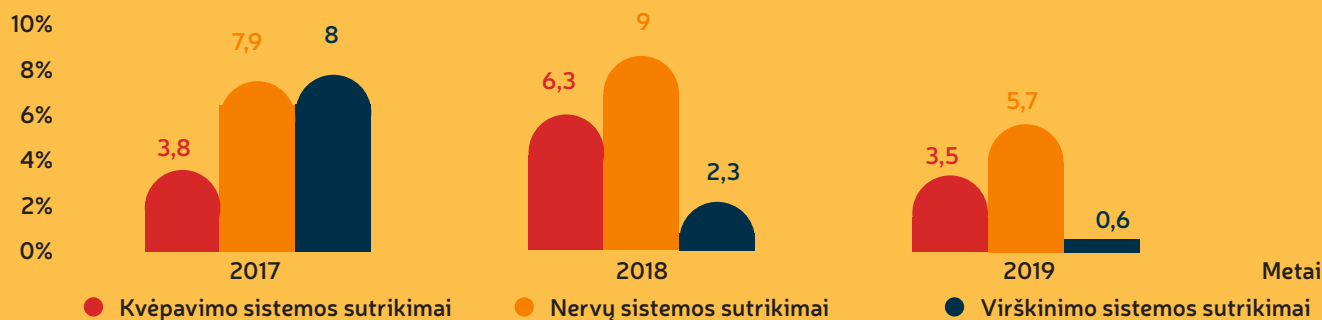
18 pav. Vaikų, kuriems diagnozuoti laikysenos sutrikimai, skoliozė, dalis Skuodo rajone (proc.)
Šaltinis – Sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a)

KVĖPAVIMO, NERVŲ, VIRŠKINIMO SISTEMOS SUTRIKIMAI

2019 m. Skuodo rajone 3,5 proc. vaikų buvo nustatyti kvėpavimo sistemos sutrikimai ir, lyginant su 2018 m., vaikų, turinčių kvėpavimo sistemos sutrikimų, sumažėjo (2019 m. – 17 sutrikimų, 2018 m. – 30 sutrikimų).

2019 m. Skuodo rajone 5,7 proc. vaikų buvo diagnozuoti nervų sistemos sutrikimai. 2019 m., lyginant su 2018 m., vaikų, kuriems nustatyti nervų sistemos sutrikimai, sumažėjo (2019 m. 28 sutrikimai, 2018 m. – 43 sutrikimai).

2019 m. Skuodo rajone trims vaikams buvo nustatyti virškinimo sistemos sutrikimai ir, lyginant su 2018 m., vaikų, kuriems diagnozuoti virškinimo sistemos sutrikimai, sumažėjo (2019 m. – 3 sutrikimai, 2018 m. – 11 sutrikimų) (19 pav.).

19 pav. Vaikų, kuriems nustatyti kvėpavimo, nervų, virškinimo sistemos sutrikimai, dalis Skuodo rajone (proc.)

Šaltinis – Sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a)

KŪNO MASĖS VERTINIMAS

2019 m. Skuodo rajone 5,5 proc. vaikų buvo nustatyta sumažėjusi kūno masė ir vis daugiau vaikų turi sumažėjusią kūno masę (2019 m. 27 vaikams nustatyta sumažėjusi kūno masė, 2018 m. – 19 vaikų).

2019 m. vienam vaikui buvo nustatyta padidėjusi kūno masė ir, lyginant su 2018 m., vaikų, kuriems nustatyta padidėjusi kūno masė, padaugėjo (2019 m. 1 vaikui nustatyta padidėjusi kūno masė, 2018 m. – 13 vaikų) (20 pav.).

20 pav. Vaikų, kuriems nustatyta padidėjusi arba sumažėjusi kūno masė, dalis Skuodo rajone (proc.)

Šaltinis – Sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a)

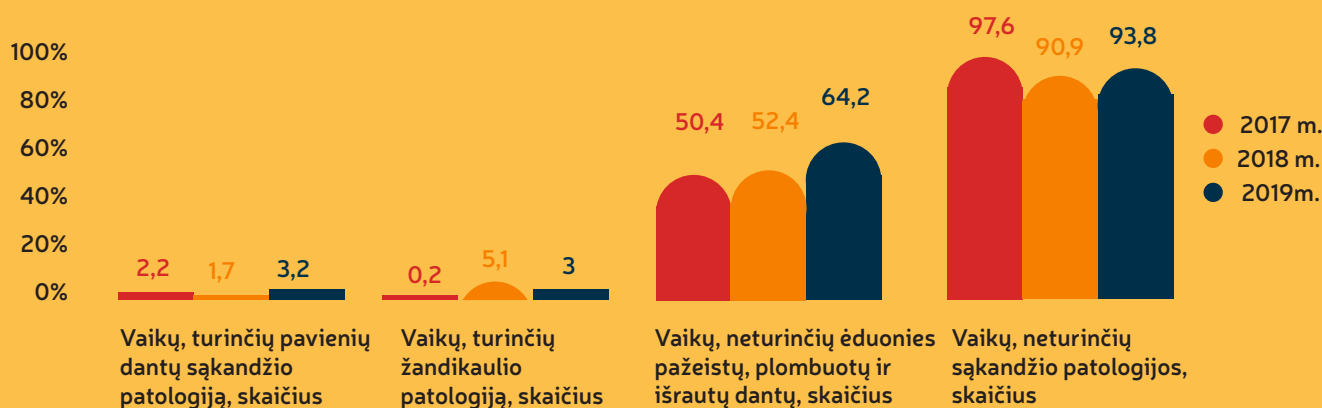
4.3. Vaikų dantų ir žandikaulių būklė

Vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, dantų būklė gerėja – vis didesnė vaikų dalis turi sveikus dantis. 2019 m. 64,2 proc. vaikų neturėjo ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, 2018 m. – 52,4 proc. vaikų.

2019 m. 93,8 proc. vaikų neturėjo sąkandžio patologijos, 2018 m. mažesnis procentas – 90,9 proc. vaikų.

2019 m. 3 proc. vaikų buvo nustatyta žandikaulio patologija, 3,2 proc. – pavienių dantų sąkandžio patologija.

2019 m., lyginant su 2018 m., vaikų, turinčių žandikaulio patologiją, sumažėjo, tačiau padaugėjo vaikų, kuriems nustatyta pavienių dantų sąkandžio patologija (21 pav.).

21 pav. Vaikų pasiskirstymas pagal tai, kaip įvertinta vaikų dantų ir žandikaulių būklė, Skuodo rajone (proc.)

Šaltinis – Sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a)

APIBENDRINIMAS

1. 7–17 metų amžiaus vaikų skaičius Skuodo rajone tolygiai mažėja – 2019 m. pradžioje mokyklinio amžiaus vaikų buvo 1674.
2. Pagrindinė mokinių mokyklos nelankymo priežastis – išvykimas iš šalies. 2018–2019 mokslo metų 2019 m. sausio 1 d. Skuodo rajone 128 mokyklinio amžiaus vaikai nesimokė mokykloje.
3. Vaikai socialinės rizikos šeimose auga daugiausiai dėl tėvų vaiko priežiūros įgūdžių stokos ir dėl tėvų girtavimo, psichotropinių medžiagų vartojimo.
4. Nuo 2011 m. vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose sumažėjo 40,9 proc. 2018 m. pabaigoje socialinės rizikos šeimose augo 165 vaikai.
5. Kas trečias 7–17 m. vaikas dalyvauja ugdymo veikloje be jokių apribojimų, įskaitant kūno kultūros ugdymą, ir nuo 2016 m. tokių vaikų mažėja.
6. 6,6 proc. 7–17 m. vaikų turi per didelį kūno masės indeksą. Nuo 2018 m. tokių vaikų pasiskirstymas nepakito.
7. 2019 m. 18,3 proc. 7–17 m. vaikų yra normalaus kūno svorio, nuo 2016 m. vaikų, turinčių normalų svorį, sumažėjo.
8. Daugiausiai 7–17 m. sergančių vaikų yra kvėpavimo ir virškinimo sistemos ligomis.
9. 7–17 m. vaikų ligotumas kvėpavimo sistemos, endokrininėmis ir medžiagų apykaitos ligomis statistiškai reikšmingai sumažėjo.
10. Kas ketvirtas 7–17 m. vaikas turi sveikus dantis.
11. 7–17 m. mokinių bendras dantų ėduonies intensyvumo indeksas yra vidutinis Skuodo rajone.
12. 8,4 proc. 7–17 m. mokinių turi per aukštą bendrą dantų ėduonies intensyvumo indeksą.
13. 73 proc. 7–17 m. vaikų neturi sąkandžio patologijos.
14. 12,6 proc. mokinių turi žandikaulio patologiją, 14,7 proc. mokinių turi pavienių dantų sąkandžio patologiją.
15. 2,7 proc. vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, diagnozuoti regos sutrikimai. Nuo 2018 metų mažėja regos sutrikimų turinčių vaikų.
16. 3,5 proc. vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatyti kvėpavimo sistemos sutrikimai. Nuo 2018 m. vaikų, turinčių kvėpavimo sistemos sutrikimų, sumažėjo.
17. 5,7 proc. vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, diagnozuoti nervų sistemos sutrikimai. Nuo 2018 metų nervų sistemos sutrikimų turinčių vaikų sumažėjo.
18. 0,6 proc. vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatyti virškinimo sistemos sutrikimai. Nuo 2018 metų vaikų, kuriems diagnozuoti virškinimo sistemos sutrikimai, sumažėjo.
19. 2019 m. nebuvo vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, kuriems nustatyti laikysenos sutrikimai.
20. 2019 m. 64,2 proc. vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, neturėjo ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, o 2018 m. – 52,4 proc. vaikų.
21. 2019 m. 93,8 proc. vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, neturėjo sąkandžio patologijos, o 2018 m. mažesnis procentas – 90,9 proc. vaikų.

Kontaktai

Klaipėdos rajono savivaldybės

visuomenės sveikatos biuras

Klaipėdos g. 11, Gargždai

Tel. (8 46) 45 37 54, Faks. (8 46) 47 00 64

El. p. info@visuomenessveikata.lt

www.visuomenessveikata.lt